

Kas ir netehniskais kopsavilkums?

Papildus SEG atļaujas iesniegumam tiek prasīts nodrošināt netehnisku kopsavilkumu par regulas Nr. [2018/2066](#) I pielikuma 4. sadaļu un monitoringa plānu. Netehnisku kopsavilkumu apraksta vienkāršotā veidā un brīvā formātā, nodrošinot, ka netehniskais kopsavilkums ir kodolīgs, iekļaujot informāciju par degvielas un kurināmā operatoru; degvielu un kurināmā veidiem, kurus nodod patēriņam un galapatērētājiem; kādi pasākumi ir plānoti, lai nodrošinātu emisijas monitoringu un ziņošanu.

Pēc kopsavilkuma izlasīšanas kompetentajai iestādei ir jāgūst skaidrs priekšstats par operatora darbību un to, kā tiks ievēroti Regulas Nr. 2018/2066 monitoringa un ziņošanas nosacījumi.

Zemāk pieejams netehniskā kopsavilkuma piemērs par izdomātu degvielas un kurināmā operatoru:

Operators SIA (turpmāk - Operators) nodarbojas ar dabasgāzes, benzīna, dīzeļdegvielas tirdzniecību ETS1, ETS2 un citiem sektoriem. Operators SIA iepērk degvielas un kurināmos no citām ES valstīm, tur tos savā noliktavā un, nododot patēriņam, ir atbildīgs par akcīzes nodokļa apmaksu.

Monitoringa plāns ir sagatavots saskaņā ar Komisijas Īstenošanas 2018. gada 19. decembra regulas (ES) 2018/2066 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (turpmāk – regula Nr. 2018/2066).

1. Patēriņam nododamā degviela/kurināmais

Degviela un kurināmais, kā arī citi degvielas/kurināmā veidi, kas tiek nodoti patēriņam:

- **dabasgāze** – ETS1 operatoriem un mājāsaimniecībām (piegāde pa cauruļvadiem, bez starpniekiem);
- **marķēta dīzeļdegviela** – lauksaimniecības sektoram;
- **nemarkēta dīzeļdegviela un benzīns** – autotransportam un citiem galapatērētājiem (izmantojot Operatoram piederošas degvielas uzpildes stacijas);
- daļa dīzeļdegvielas tiek izmantota Operatora autoparkā.

2. Emisiju monitoringa pieeja

Emisiju noteikšanai tiek piemērota uz aprēķiniem balstīta metodoloģija saskaņā ar regulas Nr. 2018/2066 75.j pantu (metodes, kas atbilst ETD/ED režīmam).

Katrai degvielas plūsmai emisijas tiek aprēķinātas pēc formulas:

Emisijas (t CO₂) = aktivitātes dati × tvēruma koeficients × zemākais sadegšanas siltums × emisijas faktors × fosilā frakcija

Aprēķinos tiek izmantoti:

- nacionālās inventarizācijas publicētie siltumspējas un emisiju faktoru dati;
- piegādātāju sniegtā informācija par biomasas frakciju;
- nepieciešamības gadījumā piemērota pārmērīgu izmaksu un tehniskās iespējamības aprēķins.

Emisijas tiek aprēķinātas katrai degvielas plūsmai atsevišķi un summētas kopējā gada emisiju apjomā.

3. Darbības jomas (tvēruma) noteikšana

Tvēruma koeficients tiek noteikts atbilstoši regulas Nr. 2018/2066 75.l pantam, izmantojot šādas metodes:

- ETS1 sektoram piegādātā dabasgāze tiek nošķirta, balstoties uz ETS1 operatoru verificētajiem gada emisiju ziņojumiem;
- mājāsaimniecībām piegādātā dabasgāze tiek fiziski nošķirta;
- lauksaimniecības vajadzībām paredzētā dīzeļdegviela tiek identificēta ar Euromarker marķējumu;
- pārējās plūsmas tiek nošķirtas, izmantojot pārraudzības ķēdes un klientu pašapliecinājumu metodi.

Šādi tiek nodrošināta pareiza emisiju attiecināšana uz ETS2 vai ārpus ETS2 esošiem sektoriem.

4. Aktivitātes datu noteikšana un mērinstrumenti

Patēriņam nodotais degvielas un kurināmā daudzums tiek noteikts, izmantojot:

- turbīnas tipa skaitītājus dabasgāzei,
- mērstieņus šķidrajai degvielai.

Mērinstrumenti tiek regulāri verificēti un kalibrēti atbilstoši metroloģiskajām prasībām. Mērinstrumentu uzskaitē, kontrole un kvalitātes nodrošināšana tiek veikta saskaņā ar iekšējām procedūrām un regulas Nr. 2018/2066 59. un 60. pantu prasībām.

5. Vadība, kontrole un risku pārvaldība

Operators ir ieviesis iekšējās kontroles sistēmu atbilstoši regulas Nr. 2018/2066 58.–64. panta prasībām, tostarp:

- skaidru atbildības sadali par emisiju monitoringu un ziņošanu;
- datu plūsmas darbību aprakstu un kontroli;
- raksturīgo un kontroles risku novērtēšanu;
- regulāru iekšējo datu pārskatīšanu un validēšanu;
- korektīvo pasākumu sistēmu būtisku neatbilstību gadījumā;

- dokumentu uzglabāšanu un izsekojamību.

Monitoringa plāns tiek regulāri izvērtēts un nepieciešamības gadījumā aktualizēts.

6. Atbilstība regulas Nr. 2018/2066 I pielikuma 4. sadaļai

Monitoringa plānā ir:

- identificētas visas attiecīgās degvielas plūsmas,
- noteikta emisiju aprēķina metodoloģija un piemērotās pakāpes,
- aprakstīta tvēruma noteikšanas metode,
- nodrošināta datu kvalitātes kontrole un pārvaldība.